Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ♦ 30 январь 1974 йил, чоршанба ♦ № 25 (15.805). ♦ Баҳоси 2 тийин.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Революцион ҳукумат Бош министри Фидель Кастро Руснинг таклифига биноан 28 январда Кубага дўстона расмий визит билан келди. Суратда: ўртоқ Л. И. Брежневни аэропортда кутиб олиш.

28 январда Гаванада КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Куба Компартиясининг раҳбарлари билан дўстона, самимий суҳбатлашди. Суратда: ўртоқ Л. И. Брежневнинг Фидель Кастро Рус билан суҳбатлашаётган пайти.

ТАСС махсус мухбирлари В. Мусаэльян ва В. Соболев телефотолари.

КУБА Л. И. БРЕЖНЕВНИ КУТИБ ОЛМОҚДА

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ КУБА РЕСПУБЛИКАСИГА КЕЛДИ

ГАВАНА, 28 январь. **(ТАСС махсус мухбирлари).** Революцион Куба пойтахти тантанали байрам либосида. Ҳамма жойда СССР ва Куба Республикасининг Давлат байроқлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг портретлари, КПСС билан Куба Коммунистик партияси шарафига, қардошларча Куба — Совет дўстлиги шарафига табрик сўзлари ва дўстона хитоблари ёзилган транспарантларга кўзингиз тушади. Бутун Куба пойтахти Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Революцион ҳукумат Бош министри ўртоқ Фидель Кастро Руснинг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан Кубага келаётган КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневни кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқда. Гавананинг миллиондан ортиқ аҳолиси, мамлакат барча вилоятлари партия ташкилотлари ва меҳнаткашлар ташкилотларининг вакиллари бугун ўртоқ Л. И. Брежневни табриклаб кутиб олиш, Совет Иттифоқига, совет халқига ўзларининг қардошлик туйғуларини изҳор этиш учун шаҳар кўчалари ва майдонларига чиқдилар.

Гавана вақти билан соат 15 дан 15 минут ўтганда махсус совет самолёти СССР ва Куба Республикасининг Давлат байроқлари билан, табрик транспарантлари билан безатилган «Хосе Марти» аэропортига қўнади. Самолёт пиллапояси ёнида Фидель Кастро Рус, Куба Республикасининг президенти Освальдо Дортикос Торрадо, Куба Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари, Революцион ҳукумат Бош министрининг биринчи ўринбосари ва Революцион Қуролли Кучлар министри Рауль Кастро Рус ўртоқлар Леонид Ильич Брежневни қардошларча самимий ва сидқидиллик билан табриклаб, кутиб оладилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари В. В. Шчербицкий, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Г. В. Романов, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, граждан авиацияси министри Б. П. Бугаев, СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий алоқалар Давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси К. В. Русаков, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. И. Блатов, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, ТАСС бош директори Л. М. Замятин ўртоқлар Л. И. Брежнев билан бирга келдилар.

Аэропортда ўртоқ Л. И. Брежневни Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг ва Секретариатининг аъзолари, ташқи ишлар министри Рауль Роа Гарсиа, Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари, министрлар, давлат ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг Куба Республикасидаги элчиси Н. П. Толубеев, совет иқтисодий ва савдо ваколатхонасининг, Кубадаги совет муассасаларининг ходимлари бор эди.

Куба Республикасидаги дипломатия ваколатхоналарининг бошлиқлари ҳозир бўлдилар.

Тўплардан бир йўла 21 марта ўқ узиб, артиллерия салюти берилди. СССР ва Куба Республикасининг гимнлари ижро этилди.

Л. И. Брежнев ва Фидель Кастро Рус ўртоқлар Куба Революцион Қуролли Кучларининг уч тури — пиёдалар, учувчилар ва денгизчиларнинг фахрий қоровули сафи олдидан ўтиб, кутиб олувчилар билан сўрашадилар.

Гавана меҳнаткашларининг аэропортга тўпланган вакиллари ўртоқ Л. И. Брежневни табрик сўзлари, дўстона хитоблар билан, одатдаги «Хуш келибсиз!» деган сўзлар билан иссиқ кутиб олдилар. Леонид Ильич ўзини кутиб олувчилар билан самимий саломлашади.

Кубаликлар ва совет пионерлари Леонид Ильичга гулдасталар тутадилар.

Сўнгра Леонид Ильич Брежнев ва Фидель Кастро Рус ўртоқлар машинага ўтирадилар. Машиналар кортежи шаҳарга йўл олади. Аэропортдан шаҳаргача бўлган салкам 30 километрлик йўлнинг бошидан охиригача Гавана меҳнаткашлари ўртоқ Л. И. Брежневни чин кўнгилдан табриклаб турдилар. Куба пойтахтининг [illegible] «Яшасин Куба — Совет дўстлиги!», КПСС ва Куба Коммунистик партиясини, [illegible] шарафловчи сўзлар айтиб, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига — Кубанинг синалган содиқ дўсти — Совет Иттифоқига қайноқ меҳр-муҳаббат ва иззат-ҳурмат туйғуларини ифода этдилар.

Гавана аэропортида ва кўчаларида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг қизғин, самимий кутиб олиниши Куба халқи билан Совет Иттифоқи халқи мустаҳкам дўстлиги ва қардошларча революцион бирдамлигининг ёрқин намойишига айланиб кетди.

Н. КОЛЕСОВ, Н. ЧИГИРЬ.

ОЗОДЛИК ОРОЛИДА КАТТА ҚУВОНЧ

ГАВАНА, 28 январь (ТАСС). Озодлик оролида КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг расмий дўстона визитини Совет — Куба дўстлигини кенгайтириш ва мустаҳкамлашда жуда катта роль ўйнайдиган, ер юзида тинчлик ишига хизмат қиладиган тарихий аҳамиятга молик воқеа, деб таърифламоқдалар. Куба Компартияси Марказий Комитетининг органи «Гранма» газетаси визитга бош мақола бағишлади. Унда, жумладан, бундай дейилади: «Бу визит бизнинг [illegible] КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Латин Америкаси [illegible]

Леонид Ильич Брежнев, — деб таъкидлайди «Гранма», — [illegible]

[illegible] меҳнат қилиши туфайли металлургия заводининг [illegible]

Революцион Ватанимизнинг тарихида [illegible]

Ешларнинг «Хувентуд ребельде» газетаси [illegible]

Ўртоқ Л. И. Брежнев визити [illegible]

Л. И. Брежневнинг Кубада бўлиши [illegible]

Л. И. БРЕЖНЕВ КУБА КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ РАҲБАРЛАРИ БИЛАН СУҲБАТЛАШДИ

28 январь куни Гаванада КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев Куба Компартияси раҳбарлари билан дўстона, самимий суҳбатлашди.

Суҳбатда Фидель Кастро, Рауль Кастро, Освальдо Дортикос ўртоқлар ҳамда Куба Компартияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг ва Секретариатининг бошқа аъзолари иштирок этдилар.

Совет томонидан — А. А. Громико, В. В. Щербицкий, Г. В. Романов, К. Ф. Катушев, Б. П. Бугаев, И. В. Архипов ўртоқлар, СССРнинг Куба Республикасидаги элчиси Н. П. Толубеев, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари К. В. Русаков, А. М. Александров, А. И. Блатов қатнашдилар.

(ТАСС).

Б. Н. ПОНОМАРЕВ КАБАРДА—БАЛҚАРИЯ АССРДА

НАЛЬЧИК, 28 январь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев бугун Кабарда-Балқария АССРга келди.

Б. Н. Пономаревни Кабарда-Балқария область партия комитетининг биринчи секретари Т. К. Мальбахов, Кабарда-Балқария АССР Олий Совети Президиумининг Раиси М. И. Геттуев, республика Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари М. И. Доккоков, КПСС Кабарда-Балқария область комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар, республика партия ва совет органларининг раҳбарлари, меҳнаткашларнинг вакиллари кутиб олдилар.

И. В. Капитонов Мордовияда

САРАНСК, 29 январь. (ТАСС мухбири). КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов бугун Мордовияга келди.

И. В. Капитоновни КПСС Мордовия область комитетининг биринчи секретари А. И. Березин, Мордовия АССР Министрлар Советининг Раиси А. О. Пинясев ва автоном республиканинг бошқа раҳбарлари кутиб олдилар.

УЗСОВПРОФ ПЛЕНУМИ

Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг 29 январда бўлиб ўтган пленумида КПСС Марказий Комитети 1973 йил декабрь Пленумининг қарорлари ҳамда КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати асосида республика касаба союзларининг вазифалари кўриб чиқилди. Бу масала юзасидан Ўзсовпроф раиси М. А. Зоидов доклад қилди.

Сўзга чиққанлар касаба союзларининг ишини КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми, шунингдек, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIV пленуми ҳамда ВЦСПСнинг V пленуми талаблари билан [illegible] социалистик мусобақага раҳбарликни янада такомиллаштиришни зарур деб айтдилар. [illegible]

Пленум Ўзсовпроф секретари В. П. Кузьминнинг касаба союзларининг 1974 йилги бюджети ва давлат социал страхованиесининг бюджети тўғрисидаги доклади ҳам муҳокама этилди. (ЎзТАГ).

УЛКАН ОДИМЛАР

1973 ЙИЛДА ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ АХБОРОТИ

Республика меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошира бориб ҳамда беш йилликнинг уч йилини муддатидан илгари бажариш учун бошланган социалистик мусобақани кенг авж олдириб, тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида иқтисодиётни, халқ моддий фаровонлигини ва турмуш даражасини юксалтиришда катта ютуқларга эришдилар.

Республика халқ хўжалигининг барча тармоқларида социалистик мусобақани кенг авж олдириш асосида ишлаб чиқаришни ўстиришнинг юксак суръатларига эришилди. 1973 йил халқ хўжалиги планини асосий кўрсаткичлар бўйича бажариб, қабул қилинган социалистик мажбуриятлар ҳам адо этилди.

I. САНОАТ

Республика саноати ходимлари 1973 йилда саноат маҳсулотини реализация қилиш планини [illegible] беш йилликнинг уч йили планини муддатидан илгари бажардилар. **Саноат ишлаб чиқариш ҳажми** 1972 йилдагига нисбатан 7.2 процент, **меҳнат унумдорлиги** 4 процент ошди. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига қарашли саноат корхоналари ва ташкилотлари бўйича **фойда** 14.8 процент кўпайди.

Электр энергетикаси ишлаб чиқариш ҳажми 1972 йилдагига нисбатан 9.6 процент, қора ва рангли металлургияда — 6.4 процент, химия ва нефть химияси саноатида — 14.4 процент, машинасозлик ва металл ишлашда — 13.9 процент, ўрмон, ёғочсозлик ва целлюлоза-қоғоз саноатида — 8.7 процент, енгил саноатда — 2.3 процент, жумладан пахта тозалаш саноатида [illegible] 5.3 процент ва озиқ-овқат саноатида — 6.7 процент кўпайди.

Маҳсулот реализация қилиш планининг бажарилиши [illegible]:

	Маҳсулотни реализация қилиш планининг бажарилиши, процент ҳисобида	1973 йилда 1972 йилдагига нисбатан процент ҳисобида: Ишлаб чиқариш ҳажми бўйича	Меҳнат унумдорлиги бўйича
Ўзбекистон ССР бўйича жами	103	107	104
Умумиттифоқ министрликлари корхоналари бўйича:			
Газ саноати министрлиги	100.8	112	110
Нефть саноати министрлиги	101	99.4	99.0
Кўмир саноати министрлиги	103	109	106
Химия саноати министрлиги	98	115	107
Электротехника саноати министрлиги	103	108	111
Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги	102	112	111
Станоксозлик ва асбобсозлик саноати министрлиги	103	106	108
Автомобиль саноати министрлиги	100.6	103	104
Трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлиги	103	117	110
Қурилиш, йўл ва коммунал машинасозлиги министрлиги	102	116	114
Енгил ва озиқ-овқат саноати ҳамда рўзғор приборлари учун машинасозлик министрлиги	102	112	107

(Давоми 3-бетда).

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИДА

КАДРЛАР—ҲАЛ ҚИЛУВЧИ КУЧ

НАМАНГАН

Наманган область коммунистлари ўзларининг XI партия конференцияларига кўтаринки кайфият, қувонч ва ҳаяжон билан тўпландилар. Аввалги конференцияда партия ҳаёти, экономика ва меҳнаткашларнинг турмуш маданиятини яхшилаш соҳасида билдирилган қимматли фикр ва мулоҳазалар областнинг истиқболида ўз аксини топди. Партия ташкилотлари кадрлар масаласи билан шуғулланишга, тажриба ва ташаббусни оммалаштириш, пахтачиликда алмашлаб экишни жорий этишга алоҳида эътибор бера бошладилар. Ўтган уч йил ана шу соҳаларда изчил ва талабчанлик билан иш олиб борилганлиги, ютуқларга-ютуқ, зафарларга-зафар қўшилганлиги билан характерлидир.

Ҳисобот даврига назар ташлайдиган бўлсак, Наманганнинг камолоти бутун борлиғи билан намоён бўлади. Саноат ишлаб чиқариш ҳажми 1971 йилдан буён салкам 27 процент кўпайди. Пахтачиликда тўққизинчи беш йилликнинг сўнгги марраси даражасига етилди. Катта Наманган каналининг биринчи навбати, Ғовасой, Косонсой гидроузеллари, Тешиктош каналининг очилиши умумхалқ байрамига айланиб кетди. Мамлакатимиз меҳнаткашлари шойи ва костюмбоп газламалар, абрли ва шойи тўқиш комбинатлари, картон-рубероид, электротехника заводлари маҳсулотидан баҳраманд бўла бошладилар. Муҳташам маданият саройлари, янги-янги уй-жой бинолари қад кўтарди.

Конференцияга тўпланган кишиларнинг аксарияти ана шу бунёдкорлик ишларига бошқош бўлган, унда бевосита иштирок этган, касбдошларини меҳнат зафарларига чорлаган кишилар эди. Бу кишилар орасида ишчи ва деҳқонни ҳам, бинокор ва зиёлини, хўжалик раҳбари ва партия ходимини ҳам учратиш мумкин эди.

Делегатлар орасида таниқли бинокор Абдулла Воҳидов ўтирибди. Наманганда уни танимайдиган киши йўқ. Қурувчилар ўртасида Абдулла Воҳидов мактаби деган гап бор. Бу мактаб тарбиясини кўрган кишиларни областнинг ҳамма қурилишларида учратиш мумкин.

Наманганда пешқадам пахтакорлар тилга олинганда гапни Аҳмаджон Одиловдан бошлашади. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ленин ордени кавалери Аҳмаджон Одиловдан иш ўрганган, у раҳбар бўлган колхоз партия ташкилотида тарбия кўрган ёшлар кўплаб хўжаликлар, район ва область миқёсидаги масъул лавозимларда ишлаб обрў-эътибор топмоқдалар.

Залга назар ташлаймиз. Наманган областининг миришкор деҳқонлари — чустлик Мамажон Лочинов, тўрақўрғонлик Замонбой Иловиддинов, поплик Роҳатой Алиёрова, учқўрғонлик Ҳошимхон Эшонхоновлар конференцияга делегат бўлиб келишган. Кўксини қўша-қўша орден ва медаллар безаб турган бу актив ва ташаббускор коммунистлар бугунги кунда область пахтакорларининг жонкуяр устозлари бўлиб саналмоқдалар.

Наманган область партия комитети коммунистик қурилишнинг туб проблемаларини ҳал этишда муҳим роль ўйнайдиган кадрлар масаласи билан астойдил шуғулланмоқда. Кадрларни тарбиялаш, танлаш ва уларни жой-жойига қўйишда ленинча принципларга риоя қилинаётир. Раҳбар кадрларнинг сифат составини янада яхшилаш диққат-марказида турибди. Бу соҳада эътиборга сазовор ишларни оммалаштириш, партия кучларини тўғри тақсимлаш кун тартибидаги энг муҳим ишлардан бўлиб келмоқда.

Конференцияда ҳисобот доклади қилган область партия комитетининг биринчи секретари **М. Иброҳимов** ва музокараларда қатнашган нотиқларнинг сўзларида эришилган муваффақиятлар обкомнинг актив ва серғайрат фаолияти, шу жумладан кадрлар масаласи билан жиддий ва мунтазам шуғулланилаётганлиги меваси эканлиги қайта-қайта таъкидланди. Бу масала партия йиғилишларида тез-тез муҳокама қилинадиган бўлиб қолди. Область партия комитетининг пленумлари, бюро мажлиси ва секретариатида кадрлар масаласи ўн олти марта кўриб чиқилди. Партия ташкилоти секретарлари орасида олий маълумотли кишилар, мутахассислар кўпайди. Олий ва ўрта маълумотли бригада бошлиқлари сафига яна 364 киши қўшилди. Ношуд, қолоқ, тажрибасиз раҳбарлар, ёш, серғайрат, ишнинг кўзини билувчи кадрлар билан алмаштирилди. Наманган районидаги «Коммунизм», Уйчи районидаги «Ленинчи йўл» каби кўплаб хўжаликлар экономикаси мустаҳкамланиб бораётгани аввало ана шу ишларнинг самараси бўлди.

Ўтган уч йил илғор тажриба ва ташаббусларга жуда бой бўлди. Кўплаб ишчи ва коллективлар КПСС XXIV съезди қарорларини изчил амалга ошириш, беш йиллик планларини муваффақиятли бажариш учун бошланган социалистик мусобақага қўшилганликларини билдирмоқдалар. Оз меҳнат сарфлаб, сифатли ва арзон маҳсулот ишлаб чиқариш ҳаракати кенг қулоч ёймоқда.

Наманган — эндиликда республикамизнинг йирик саноат областларидан бири бўлиб қолди. Область экономикаси йилдан-йилга мустаҳкамланиб, қудратлироқ бўлиб қолмоқда. У йилига 500 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш маррасини кўзлаб турибди. Уч йил мобайнида 350 та комплекс механизациялашган поток линиялари, 3700 юқори унумли ускуналар ўрнатилганлиги, меҳнатни илмий ташкил этиш бўйича 2100 та план амалга оширилганлиги саноат иши кўламининг кенглигидан далолат бериб турибди. Бу улкан ишлара шойи ва костюмбоп газламалар комбинати, Учқўрғон ва Наманган ёғ заводлари коллективларининг муносиб ҳиссалари бор. Бу корхоналарнинг партия ташкилотлари партия ҳужжатларини алмаштиришга ҳозирлик кўриш ва уни ўтказиш даврида коммунистларнинг активлиги ва ташаббускорлигини оширишга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Аммо, областнинг бир қатор корхоналари меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилашда орқада қолмоқдалар. Наманган шаҳридаги тикувчилик, пойафзал, мебель фабрикалари ва трансформатор заводи маҳсулотлари сифати паст бўлмоқда. Чуст, Норин пахта заводлари ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг фақат 30-35 процентигина давлат стандарти талабларига жавоб бераётир. Ишлаб чиқариш планларини бажаролмаётган, кадрларнинг қўнимсизлиги рўй бераётган корхоналар учраб қолмоқда.

Капитал қурилиш соҳасида кўп ибратли ишлар амалга оширилаётган бўлса ҳам айрим қурилиш ташкилотларида рўй бераётган камчилик ва нуқсонлардан кўз юмиб ўтиш мумкин эмас. Уйчи шойи фабрикаси, Изокровля заводи қурилишлари чўзиб юборилди. 10- ва 25-қурилиш трестлари икки йилдан буён қурилиш ва монтаж ишлари учун берилган планларни бажармай келаётир.

Область пахтакорлари 1973 йилда айниқса яхши меҳнат қилдилар. Ватан наманганликлардан 423600 тонна пахта қабул қилиб олди. Область тарихида ҳеч қачон бундай улкан хирмон кўтарилмаган эди. Ҳар гектар ердан ўртача 31,7 центнердан пахта йиғиб олинди. Область партия комитети пахтачиликни ривожлантиришнинг аниқ йўлини тутиб келмоқда. Сув танқислигига қарши кураш янги ерларни ўзлаштириш, экин майдонларининг мелиоратив ҳолатини яхшилаш билан қўшиб олиб борилмоқда.

Докладчи ҳам конференцияда сўзга чиққан нотиқлар ҳам ҳар бир масалага эртанги кун нуқтаи назаридан баҳо бердилар. Ишдаги айрим камчиликларни бартараф этиш, кўзи очилмай ётган резервларни қидириб топиш, ташкилий-партиявий ишлар савиясини янада кўтариш 1974 йилнинг тиғиз планларини бажаришнинг муҳим шартлари эканлигига эътибор қаратилди.

Наманган шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **И. К. Ҳусниддинов** шаҳар меҳнаткашлари эришаётган кўпдан-кўп ютуқларни тилга олиш билан бирга ҳал қилиниши лозим бўлган баъзи масалалар ҳақида ҳам тўхталиб ўтди. Юқори ташкилотлар номига танқидий гаплар айтди:

— Партиямиз Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь пленуми қарори, партияга ва совет халқига Мурожаатида меҳнат унумдорлигини ошириш масаласи кун тартибига қўйилган эди. Шаҳримизда 2- ва 6-тикувчилик фабрикалари бор. Бу корхоналарда иш шароити яхши эмас. Уни янги замонавий техника билан жиҳозлаш, қайта реконструкция қилиш ҳақида кўп гап бўлди-ю аммо, гап гаплигича қолиб кетди. Республика Енгил саноат министрлиги бу масала билан жиддийроқ шуғулланадиган вақт келди деб ўйлайман.

— Районимиз Охунбобоев каналидан сув ичади, — деди Задарё район партия комитетининг биринчи секретари **Ғ. Тожибоев**, — аммо, экин майдони кенгайиб, сувга талаб ортган сари у кичиклик қилиб қоляпти. Айниқса ёзги мавсумда ер остидан насос билан сув чиқаришга тўғри келмоқда. Ўтган йили районимиз бўйича 30 та насос ишлади, ғўзани шўр сув билан суғоришга мажбур бўлдик. Шу сабабли Охунбобоев каналини кенгайтириш масаласи кун тартибига қўйилиши керак.

Наманган районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Абдураҳмон Жўраев** янги ер очиш, дарё ва каналларнинг қирғоқларини мустаҳкамлаш вазифасини барча хўжаликларнинг куч-қувватини марказлаштирган ҳолда бажариш тўғрисида гапирди.

Чуст район партия комитетининг иккинчи секретари **Э. Дадабоев:** — Хўжаликларимизда сув танқислиги сезиляпти. Тоғ сувининг бир қисми беҳуда оқиб кетмоқда. Уни йиғиб олиш учун Ғовасой ва Варзиган сув омборларини қуришни тезлаштириш керак. Каркидон канали сувини кўпайтириш тадбирларини белгилаш лозим деб ҳисоблайман.

Конференцияда сўзга чиққан Тўрақўрғон район партия комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **М. Бобохонов**, Наманган шойи ва костюмбоп газламалар комбинати ип йигирувчиси **А. Тихомолова**, Норин районидаги «Победа» колхози раиси **А. Раҳмонов**, Наманган шаҳридаги 22-автобаза директори **А. Ғозибоев**, Уйчи районидаги Тельман номли колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари **Ҳ. Нуриддинов** ва бошқа делегатлар тўққизинчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажаришда партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини кучайтириш, кадрларга нисбатан талабчанликни ошириш, ҳамма ерда ижодий активлик билан меҳнат қилишни таъминлаш катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар.

Конференция область партия комитетининг ҳисобот давридаги фаолиятини қониқарли деб топди ва тегишли қарор қабул қилди.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ **И. Г. Анисимкин** қатнашди ва нутқ сўзлади. Шунингдек, конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг инспектори **Т. А. Нормуҳамедов** иштирок этди.

Конференцияда Наманган область партия комитети ва ревизия комиссиясининг янги состави сайланди.

Янги сайланган область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда **М. Иброҳимов** область партия комитетининг биринчи секретари, **А. П. Петров** иккинчи секретари, **Т. Рўзибоев, М. Обидшоев, Ҳ. Мақсудхонов** обком секретарлари қилиб сайландилар.

С. МУҲИДДИНОВ,
О. ЖУМАНАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

КОММУНИСТЛАР— ЕТАКЧИ

СУРХОНДАРЁ

Коммунистларнинг ҳар ишда ташаббускорлиги, масъулиятни тўла ҳис этиб меҳнат қилиши, уларнинг ўз устларида тинимсиз иш олиб боришлари, шубҳасиз, уларнинг ўзларини чиниқтиради, камолотга етаклайди. Буни биз область партия конференциясининг делегати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдусаттор Қурбоновнинг фаолиятида яққол кўришимиз мумкин. У 1964 йилда биринчи марта «ХВС-1,2» машинасида 165 тонна пахта терган эди. Машинанинг иш унумини йил сайин ошириб борди. 1969 йилда 412 тонна пахтани машина билан терди. Сўнгра Ленин номли совхозда бригадага бошчилик қила бошлади. Жонкуяр пахтакор ернинг унумдорлигини оширишга эришди. Ўтган йили у бошчилик қилган бригада 71 гектар ернинг ҳар гектаридан 22 центнер ўрнига 50 центнердан «оқ олтин» етиштирди. Абдусатторнинг ўзи 1000 тоннадан ошириб пахта терди. Меҳнат туфайли республикага танилиб, «Олтин юлдуз» медалини олишга сазовор бўлди. Энди у совхознинг катта бўлимига бошчилик қилмоқда.

Область партия конференцияси делегатлари орасида Абдусаттор Қурбонов, Шоймардон Қудратов, Эргаш Шамаев каби ишлаб чиқариш дарғалари кўп. Ишбилармон, ташкилотчи ишлаб чиқариш дарғаларининг етишиб чиққанлиги ҳам область партия комитети олиб борган ишларнинг самараларидан биридир. Партия ташкилоти коммунистларнинг меҳнат ва сиёсий активлигини таъминлаш, меҳнаткашларни халқ хўжалиги вазифаларини бажаришга сафарбар этиш учун ўз иш услуби ва методларини тинмай яхшилаб борди, бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик фаолияти янада оширилди, партия сафлари мустаҳкамланди.

Область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Н. Муродов** докладида ҳамда сўзга чиққан делегатларнинг нутқларида ана шу муҳим йўналиш — область партия ташкилотининг ташкилотчилик ва сиёсий иш соҳасида эришган ижобий натижалари алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Тўққизинчи беш йилликнинг ўтган уч йили давомида область экономикасини мустаҳкамлаш, ишлаб чиқарувчи кучларни ривожлантириш суръатлари муттасил ошиб борди.

Капитал қурилиш соҳасида ҳам бир мунча натижаларга эришилди. Шу вақт ичида 20 га яқин янги корхона ва йирик цехлар қурилди ҳамда реконструкция қилинди. 18 минг гектар янги ер очилиб, қишлоқ хўжалик оборотига киритилди. 2 та йирик машина канали ва бир қанча гидротехника иншоотлари қурилди. Шеробод даштида 6 та янги совхоз ташкил этилди.

Область партия ташкилотлари қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда айниқса қувончли натижаларга эришдилар. Колхоз ва совхозларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, ирригация ва мелиорация ишларини яхшилаш туфайли қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча соҳаларида маҳсулот етиштириш ҳажмининг анча ўсиши таъминланди. 1971—1973 йилларда область хўжаликлари давлатга 1 миллион 194 минг тонна пахта етказиб бердилар. Бу планда белгиланганидан 62 минг тонна кўпдир.

Ўтган йили областда рекорд ҳосил етиштирилди. Давлатга 440 минг тоннадан ортиқ пахта сотилди. Ҳосилдорлик эса ўртача 34,3 центнерга етказилди. Пахтани машина билан териб олишда бурилиш ясалди. Етиштирилган ҳосилнинг ярмидан кўпи машиналарда териб олинди. Эндиликда область пахта ҳосилдорлиги жиҳатидан республикамизда иккинчи ўринга чиқиб олди.

Гўшт, сут, тухум, сабзавот, полиз маҳсулотлари, пилла ва бошқа чорвачилик ҳамда деҳқончилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш планлари ҳам муваффақиятли бажарилди.

Қўлга киритилган ютуқларни объектив баҳолаш билан бирга, докладда ҳамда делегатларнинг нутқларида партия ташкилотларининг иш услубида, корхоналар, муассасалар, колхоз ва совхозлар коллективларининг хўжалик фаолиятида йўл қўйилган камчиликлар очиб ташланди. Уларни бартараф этиш йўллари ҳақида қимматли таклифлар киритилди.

Саноат корхоналарининг коллективлари меҳнат унумдорлигини ошириш ва ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш юзасидан белгиланган вазифаларни бажара олмаётирлар. Кўмир қазиб олиш 1970 йилдагига нисбатан 2 процент, нефть чиқариш 9 процент камайиб кетди. Пландагидан 19 минг куб метр кам темир-бетон маҳсулотлари ишлаб чиқарилди.

Кейинги уч йилда капитал қурилиш соҳасида жиддий муваффақиятларга эришилганига қарамай, бу соҳада катта нуқсонлар бор. Шу вақт ичида 35,5 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилмай қолди. Меҳнаткашларга 41,5 минг квадрат метр уй-жой, 680 ўринли болалар боғчаси ва бошқа маданий-маиший объектлар ўз вақтида қуриб берилмади. Капитал маблағларнинг турли объектларга сочиб юборилишига, битмай қолган объектларнинг кўпайиб кетишига йўл қўйилмоқда.

Қурилиш ташкилотларида машина ва механизмлар қувватидан айниқса кам фойдаланилмоқда. Уларнинг бекор туриб қолишига, сабабсиз прогулларга, кадрларнинг қўнимсизлигига йўл қўйилмоқда. Чунончи, 26-қурилиш трестида кадрлар қўнимсизлиги 20 процентга етган.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришнинг жуда катта резерв ва имкониятлари бор. Лекин кейинги уч йилда бу имкониятлардан етарли фойдаланилмади. Область колхоз ва совхозлари дон, сабзавот, полиз маҳсулотлари ва картошка, ҳўл мева етиштиришда жуда орқада қолмоқдалар. Баъзи маҳсулотларни етиштириш ҳажми 1970 йилдагига нисбатан анча камайиб кетди.

Пахтачиликни ривожлантириш соҳасида ҳам мавжуд резервлардан фойдаланмаётган хўжаликлар бор. Беш йилликнинг уч йилида Термиз райони хўжаликлари пахта етиштиришни асоссиз равишда камайтириб юбордилар. Райондаги «Октябрь 40 йиллиги», «Таллимарон» совхозларида ҳосилдорлик пасайиб кетди. Гагарин ва Шеробод районларидаги қўриқ совхозлар ҳам кам ҳосил етиштирмоқдалар. Бунинг асосий сабаби — деҳқончилик маданиятининг пастлиги, комплекс механизацияга эътиборнинг камлиги, илғор тажрибалар етарли оммалаштирилмаётганлигидир.

Делегатлар область халқ хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги, оммавий-сиёсий, тарбиявий ишлардаги камчиликларни рўй-рост очиб ташладилар. Умумий иш учун жонкуярлик сўзга чиққан коммунистларнинг нутқларидан яққол сезилиб турди, улар капитал қурилиш, ерлардан фойдаланиш соҳасидаги резервларни ишга солиш юзасидан қимматли таклифларни ўртага ташладилар. Бир-икки мисол келтириб ўтайлик:

Ч. АЛМАТОВ — **Шўрчи район партия комитетининг биринчи секретари:** чорвачилик ишларида механизацияни кенг жорий этмай туриб бу соҳада бурилиш ясаб бўлмайди. Лекин чорвачилик фермаларини механизациялаш суръати жуда паст. Бу соҳада оталиқ ташкилотларининг колхозларга ёрдамини кучайтириш керак.

Э. ШАМАЕВ — **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Бойсун районидаги «Сайроб» совхозининг бош чўпони:** яйловларнинг сув билан таъминланмаганлиги қўйчиликни ривожлантиришга ғов бўлиб қолмоқда. Область партия ташкилоти бу масалани ҳал қилиш, шунингдек яйловларни маданийлаштириш соҳасида биз чўпонларга амалий ёрдам кўрсатиши керак.

Э. РУСТАМОВ — **Жарқўрғон район партия комитетининг биринчи секретари:** ҳозирги вақтда областда ирригация ишларига жуда катта эътибор берилмоқда. Лекин ерларни мелиорациялаш суръати талабга жавоб бермайди. Ирригация ва мелиорация ишларини бир-бирига боғлаб олиб бориш пайти келди. Аму-Занг, Занг, Кўкайди каналларини бетонлаштириш орқага сурилаётганлиги оқибатида райондаги экинзорлар заҳлаб кетмоқда. Область қишлоқ хўжалик бошқармаси бу масалани тезда ҳал қилмоғи керак.

Делегатлардан Сариосиё район партия комитетининг биринчи секретари **Ғ. Насриддинов**, Шеробод район партия комитетининг биринчи секретари **Н. Туробов**, область ижроия комитетининг раиси **А. Каримов**, Шеробод районидаги «Дўстлик» совхозининг директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Ш. Қудратов** ва бошқа ўртоқлар область қурилиш ташкилотлари ишидаги жиддий нуқсонлар тўғрисида ачиниб гапирдилар. Биргина Шеробод районида уч йил ичида янги ерларни ўзлаштириш ва совхозлар қуриш учун 85 миллион сўмдан зиёд маблағ сарфланди. 15 минг гектар янги ер очилди. Лекин ерларни текислаш маромига етказилмаган, ариқлардан сув юрмайди. Қурилиш ташкилотлари ишни сифатсиз бажармоқдалар. Айниқса совхоз поселкаларига водопровод қувурлари ётқизиш, янги совхозларда уй-жой қуриш топшириқлари бажарилмай қолмоқда. Бу эса янгидан қишлоқ хўжалик оборотига киритилган ерлардан фойдаланишни яхшилаш, сарфланган капитал маблағ самарадорлигини ошириш ишига тўсқинлик қилмоқда.

Область меҳнаткашлари олдида беш йилликнинг белгиловчи йилида жуда катта вазифалар турибди. Коммунистлар конференцияда очиб ташлаган камчиликларни бартараф этиш, ташкилотчилик ишларини кучайтириш, оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни меҳнаткашларни беш йилликнинг белгиловчи йили топшириқларини бажариш учун сафарбар этишга йўналтириш бу улкан вазифаларни муваффақиятли адо этиш гаровидир. Делегатлар область меҳнаткашларининг сиёсий активлиги, меҳнат жўшқинлиги ошганлигини, улар бутун кучларини 1974 йил учун олинган социалистик мажбуриятларни бажаришга қаратаётганликларини таъкидлади.

Конференция область партия комитетининг ҳисобот давридаги фаолиятини қониқарли деб топди.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзоси, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари **Т. Н. Осетров** қатнашди ва нутқ сўзлади. Конференцияда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг инспектори **Х. Б. Жамолов** қатнашди.

Конференция область партия комитетининг янги составини сайлади.

* * *

Область партия комитетининг ташкилий пленуми бўлиб ўтди. Пленум **Н. Муродовни** область партия комитетининг биринчи секретари, **В. Михайловни** иккинчи секретари **Р. Эргашев, Ҳ. Холиёровни** обком секретарлари қилиб сайлади.

Ҳ. ИБРОҲИМОВ,
А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

САРАТОВ КАНАЛИ ҚУРИЛИШИДА АЛОҲИДА ЎРНАК КЎРСАТГАН ХОДИМЛАРГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Саратов канали қурилишида катта ишлаб чиқариш муваффақиятларига эришганликлари учун қуйидагиларга **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин ордени** ҳамда **«Ўроқ ва Болға»** олтин медали топширилсин:

Домнин Николай Иванович— «Главсредволговодстрой» трестининг бошқарувчиси.

Пинегин Николай Иванович — «Саратовканалводстрой» трестига қарашли 32-механизациялашган кўчма колоннанинг экскаватор машинисти.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль,
1974 йил, 28 январь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Саратов каналини лойиҳалаш ва қуришда эришилган муваффақиятлар учун СССР Олий Совети Президиумининг 1974 йил 28 январь Фармони билан алоҳида ибрат кўрсатган ишчилар, инженерлар ва техниклар СССР орден ва медаллари билан мукофотланди.

«СаратовГЭСстрой» бульдозерчи-машинистлар бригадири П. А. Власов, «СаратовГЭСстрой» бошлиғи А. И. Максаков «Саратовканалводстрой» трестига қарашли 32-механизациялашган кўчма колонна экскаваторчи машинистлар бригадири Н. М. Попов Ленин ордени билан мукофотланди.

4 киши Октябрь Революцияси ордени билан, 14 киши Меҳнат Қизил байроқ ордени билан, 20 киши «Ҳурмат белгиси» ордени билан, 20 киши «Шавкатли меҳнати учун» медали билан ва 17 киши «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан мукофотланди.

Фармон «СССР Олий Совети ведомостлари»да ва маҳаллий матбуотда эълон қилинади.

ХОСЕ МАРТИ ХОТИРАСИ

Совет жамоатчилиги вакиллари 28 январда, Куба миллий қаҳрамони Хосе Марти туғилганлигининг 121 йиллиги кунида Москвада, СССРдаги Куба Республикаси элчихонаси территориясида ўрнатилган унинг ҳайкали олдида тўпландилар.

Элчихонанинг биринчи секретари Рауль Бенсе Куба миллий қаҳрамони хотираси ҳурмат билан нишонланаётганлиги учун ташаккур изҳор қилди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Кубага қиладиган визити, деди у, мамлакатларимиз ўртасидаги қардошлик муносабатларининг ёрқин далилидир. Нотиқ ишонч билдириб айтдики, Озодлик оролининг меҳнаткашлари азиз меҳмонни кутиб ола туриб, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга, КПССга, совет халқига бўлган дўстлик ва чуқур ҳурмат-эҳтиромларини тўла изҳор этадилар. (ТАСС).

СОВЕТ АДАБИЁТИНИНГ ЮКСАК ВАЗИФАСИ

ТАНҚИДЧИЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ КЕНГАШИ

Совет бадиий адабиёти ва унинг таркибий қисми бўлган адабий танқидчилик маънавий бойликларни яратишда, дунёни коммунистик тарзда тушунадиган янги инсонни вояга етказишда юксак ва фахрли роль ўйнаши керак. Адибларнинг Марказий уйида 28 январда иш бошлаган Бутуниттифоқ кенгашида КПСС Марказий Комитетининг «Адабий-бадиий танқидчилик тўғрисида»ги қарори эълон қилингандан бери ўтган икки йил мобайнида адабий танқидчиларнинг ижтимоий обрў-эътибори қанчалик ўсганлиги, унинг муваффақиятлари масалалари муҳокама қилинмоқда. Кенгашда ёзувчилар, танқидчилар, матбуот ходимлари, илмий муссасаларнинг ва олий ўқув юртларининг вакиллари қатнашмоқдалар.

Кенгашни СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари В. М. Озеров очди.

Кенгашда «Адабий танқидчиликнинг методологияси» деган мавзуда СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Л. Н. Новиченко доклад қилди.

Докладдан кейин музокаралар бошланди.

Кенгаш 29 январда ўз ишини давом эттирди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Анатолий Васильевич **Доброправовни** Ўзбекистон ССР Олий суди раисининг ўринбосари вазифасидан озод этиб, Ўзбекистон ССР Олий суди раисининг биринчи ўринбосари вазифаларини ижро этишига, ўртоқ Султон **Усмоновни** Ўзбекистон ССР Олий судининг аъзоси вазифаларини ижро этишига рухсат берди.

ЧЕТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ САФАРИ

ҚОҲИРА, (ТАСС). СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Шитиков бошчилигидаги СССР Олий Совети делегацияси Миср Араб Республикаси Халқ Мажлисининг таклифига биноан расмий дўстлик визити билан Миср пойтахтига келди. Делегация Мисрда бўлган чоғида Миллат Мажлиси депутатлари, Араб Социалистик Уйғониш партияси Марказий Комитетининг аъзолари билан учрашади ва мамлакат бўйлаб сафар қилади.

Аэродромда делегацияни Миср Араб Республикаси Халқ Мажлисининг Раиси Ҳафиз Бадавий ва бошқа расмий кишилар кутиб олишди.

* * *

ҚОҲИРА, 29 январь. (ТАСС). Расмий дўстона визит билан МАРда меҳмон бўлиб турган СССР Олий Советининг делегацияси кеча Асвондан Қоҳирага қайтиб келди. СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Шитиков бошчилигидаги бу делегация Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий ёрдами билан қурилган Асвон гидроэнергетика комплексини кўриб чиқди.

Шимолий Миср электр станцияларининг бош инспектори Абдулҳамид ас-Сайёд делегация аъзолари билан қилган суҳбатида Миср экономикаси учун комплекс жуда катта аҳамиятга молик эканлигини таъкидлади.

Миср халқи, деди Абдулҳамид ас-Сайёд, Баланд Асвон тўғонини қуришда Совет Иттифоқи берган қардошларча ёрдамни ҳеч қачон унутмайди. Бугунги кунда Асвон йилига 1,2 миллиард киловатт-соат электр энергия ҳосил қилишидан ташқари неча юз минг феддан янги ерларни суғоряпти, экин ҳосилдорлигини оширяпти. Асвон бизнинг қора ва рангли металлургиямизни, химия саноатимизни ва бошқа кўп хил янги саноатларимизни ривожлантиришимиз учун заминдир.

Асвон — мамлакатларимиз халқлари бузилмас қардошларча дўстлигининг рамзи, Миср билан Совет Иттифоқи самарали ҳамкорлигининг тимсолидир, деб таъкидлади Абдулҳамид ас-Сайёд.

Совет парламент делегациясини Асвон губернатори Мустафо Алвоний қабул қилди, делегация Луксорга ҳам бориб, унинг тарихий ёдгорликлари билан танишди.

ИРОҚДА УЧРАШУВЛАР

БАҒДОД, 29 январь. (ТАСС). Бу ерда Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет Комитетининг делегацияси визит билан меҳмон бўлиб турибди. Делегацияга комитетнинг масъул секретари А. С. Дзасохов бошчилик қилмоқда. Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар Ироқ прогрессив миллий-ватанпарварлик фронтининг бош секретари Наим Ҳаддам билан ва шу ташкилотнинг бошқа раҳбар арбоблари билан учрашдилар. Суҳбат чоғида Яқин Шарқдаги аҳвол, араб озодлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш масалалари, араб—совет дўстлигини мустаҳкамлаш йўллари ва воситалари ҳамда бошқа масалалар муҳокама қилинди.

Совет делегацияси Ироқ тинчлик ва бирдамлик миллий кенгашида ҳам бўлиб, Африка — Осиё бирдамлиги ҳаракатининг энг муҳим вазифалари юзасидан кенгаш раҳбарлари билан фикрлашди. Кенгашнинг бош секретари, давлат министри Азиз Шариф учрашувда тинчлик ва тараққиёт кучларини жипслаштириш ишига Совет Иттифоқининг қўшган муҳим ҳиссасини таъкидлади.

Совет делегациясининг Ироқда бўлиши муносабати билан Ироқ БААС партияси раҳбарлиги катта қабул маросими уюштирди. Қабул маросимида Ироқнинг таниқли давлат, сиёсий ва жамоат арбоблари ҳозир бўлишди.

МАР ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ДЕКРЕТИ

ҚОҲИРА, 28 январь. (ТАСС). Мисрнинг собиқ ҳарбий министри Муҳаммад Фавзийни, ҳарбий ҳаво кучларининг собиқ қўмондони Сидқий Маҳмудни, собиқ ички ишлар министри Аббос Радванни, мамлакат ҳаво хужумидан мудофаа собиқ раҳбари Исмоил Лабибни ва ҳарбий ҳаво кучларининг офицери Таҳсин Закини афв этиш ва турмадан озод қилиш тўғрисида Миср Араб Республикаси Президенти А. Садатнинг декрети бу ерда эълон қилинди. Булар 1968—1971 йилларда турли муддатга қамоқ жазосига ҳукм қилинган эдилар.

УЛКАН ОДИМЛАР

(Боши биринчи бетда)

Целлюлоза-қоғоз саноати министрлиги	103	100,3	102
СССР Министрлар Совети ҳузуридаги микробиология саноатининг бош бошқармаси	104	108	109
Иттифоқдош — республика ва республика министрликлари ҳамда идоралари корхоналари бўйича:			
СССР қора металлургия министрлиги	101	104	103
СССР рангли металлургия министрлиги	100,9	107	104
СССР нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги	100,8	114	116
Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министрлиги	100,8	109	107
Ўзбекистон ССР мебель ва ёғочсозлик саноати бошқармаси	100,9	112	108
Ўзбекистон ССР Қурилиш материаллари саноати министрлиги	104	111	108
Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги	103	105	103
Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги	104	100,6	99
Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги	102	106	105
Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги	106	106	107
Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги бошқармаси	104	98	100, 8
Ўзбекистон ССР маҳаллий саноат министрлиги	106	112	109

Қорақалпоғистон АССР, республиканинг барча областлари ва Тошкент шаҳри саноати саноат маҳсулоти реализация қилиш йиллик планини ошириб бажардилар.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш натура ифодасида қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

	1973 йилда ишлаб чиқарилди	1973 йилда 1972 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Электр энергия — миллиард киловатт-соат	26,2	110
Нефть — минг тонна	1318,3	93
Газ — миллиард куб метр	37,1	110
Кўмир — минг тонна	4275	109
Пўлат — минг тонна	403	100,6
Қора металлар прокати — минг тонна	343,1	102
Минераль ўғитлар (шартли бирликларда) — минг тонна	5352,5	109
Кучланувчи трансформаторлар — минг киловольт-ампер	4096	115
Бронекабель — минг километр	16,5	99,0
Компрессорлар — дона	4397	128
Пилталаш машиналари — дона	598	113
Тракторлар — минг дона	19,1	108
Трактор прицеплари — минг дона	34,6	96
Трактор культиваторлари — минг дона	22,5	105
Пахта териш машиналари (физик бирликларда) — дона	6725	99
Кўприк электр кранлари (махсуслари ҳам шунга киради) — дона	1030	106
Экскаваторлар — дона	1263	104
Цемент — минг тонна	3434,6	102
Йиғма темир-бетон конструкциялари ва деталлар — минг куб метр буюмлар	3400	107
Қурилиш ғишти — миллион дона	1640	104
Асбоцемент шифер — миллион шартли плита	262,1	104
Дераза ойнаси — минг квадрат метр	3001	105
Қоғоз — минг тонна	24,5	103
Мебель — миллион сўм	63,8	112
Рўзғор холодильниклари — минг дона	77,7	110
Газ плиталари — минг дона	264,2	104
Пахта толаси — минг тонна	1582	104
Хом ипак — тонна	1287,7	111
Каноп толаси — минг тонна	36,4	110
Ип газлама — миллион квадрат метр	173,8	102
Ипак газлама — миллион квадрат метр	72,0	109
Пайпоқлар — миллион жуфт	33,8	103
Ички трикотаж — миллион дона	26,8	114
Устки трикотаж — миллион дона	12,6	105
Чарм пойафзал — миллион жуфт	21,5	109
Балиқ овлаш — минг центнер	140,7	103
Гўшт (давлат ресурслари хом ашёсидан) — минг тонна	81,9	102
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари (давлат ресурслари хомашёсидан) — — минг тонна	267,3	107
Ўсимлик мойи (давлат ресурслари хом ашёсидан) — минг тонна	391,4	103
Кондитер маҳсулотлари — минг тонна	90,9	113
Консервалар — миллион шартли банка	385,3	97
Маданий-маиший ва хўжалик моллари — миллион сўм	214,7	115

Электр энергия ишлаб чиқариш 1972 йилдагига нисбатан анча ўсди, газ ва кўмир қазиб чиқариш кўпайди, машинасозлик маҳсулотининг қатор турларини, қурилиш материалларини ишлаб чиқариш ошди. Шунингдек, **халқ истеъмол моллари:** ип газлама, трикотаж буюмлар, чарм пойафзал, гўшт, қаймоғи олинмаган сут ва бошқа маҳсулотлар **ишлаб чиқариш** ҳам кўпайди.

Республика саноат корхоналари коллективлари 1973 йилда асбоб-ускуналардан, хом ашё ва материаллардан фойдаланишни яхшилаш, маҳсулот сифатини ошириш ва ишлаб чиқариш рентабеллилигини ўстириш ишларини давом эттирдилар. Маҳсулот таннархини планда белгиланганидан камайтириш ҳисобига анча тежам олинди.

Республика бўйича план умуман ошириб бажарилгани ҳолда, 19 корхона саноат маҳсулотини реализация қилиш планини бажармади. Айрим корхоналар буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш планини уддалай олмадилар, саноат ишлаб чиқариши умумий ҳажмини, меҳнат унумдорлигини камайтириб юбордилар, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан етарли даражада фойдаланмадилар ҳамда янги ишга туширилган ишлаб чиқариш қувватларини суст ўзлаштирдилар. 1973 йилда республика халқ хўжалигининг барча тармоқларида замонавий техника ва илғор технология кенг миқёсда жорий этилди, техникани янада тараққий эттириш, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаштириш ва автоматлаштириш тадбирлари амалга оширилди. Республика илмий тадқиқот институтлари, лойиҳалаш, конструкторлик ташкилотлари ва саноат корхоналари янги машиналар, материаллар ва бошқа буюмлар яратиш ва жорий этиш ишларини давом эттирдилар, фан ва техникани ривожлантиришнинг энг муҳим проблемалари бўйича илмий тадқиқотлар, лойиҳалаш-конструкторлик ва технологик ишлар олиб бордилар.

Республика халқ хўжалигини ривожлантиришга Ўзбекистон **рационализаторлари ва ихтирочилари** катта ҳисса қўшдилар. 1973 йил ичида республика халқ хўжалигида 36 мингдан кўп рационализаторлик таклифлари ва ихтиролар жорий этилди. Бу бир йилга ҳисоблаганда 64 миллион сўмга яқин тежам беради.

II. ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди томонидан қўйилган қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш вазифаларини бажара бориб, тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йили — 1973 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш юзасидан катта ютуқларга эришдилар. Бунда фан ва техниканинг энг янги ютуқлари кенг жорий этилди, ишлаб чиқаришни ташкил этиш даражаси оширилди. Меҳнат ва моддий ресурслардан самарали фойдаланилди.

Қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти (қиёсий нархларда) 1972 йилдагига нисбатан 5 процент, колхоз ва совхозларда меҳнат унумдорлиги эса қарийб 6 процент кўпайди.

Колхозлар ва давлат хўжаликлари пахтачиликда техника тараққиётини ривожлантириш тадбирларини амалга ошира бориб, 1973 йилда бутун пахтачилик тарихида энг юқори ҳосил етиштирдилар ва давлатга 4908 минг тонна пахта сотдилар. Бу планда белгиланганидан 463 минг тонна ва зиммага олинган оширилган социалистик мажбуриятлардан 58 минг тонна кўпдир. Ҳар гектар ердан олинган пахта ҳосили 29,2 центнерга етди.

1973 йилда Қорақалпоғистон АССР ҳамда республиканинг ҳамма областлари (Бухоро областидан ташқари) давлатга пахта сотиш планини ортиғи билан бажардилар. Ялпи дон ҳосили кўпайди ва дон етиштириш халқ хўжалиги планини ошириб бажарилди. 1973 йилда 1328 минг тонна дон етиштирилди. Шоли ва маккажўхори етиштиришда ҳам катта ютуқларга эришилди. 1973 йилда 279 минг тонна шоли ва 333 минг тонна маккажўхори етиштирилди. Бу ўтган йилдагидан анча кўпдир. Қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини етиштириш ҳам ошди.

Хўжаликларнинг барча категориялари бўйича деҳқончиликнинг асосий маҳсулотларини етиштириш қуйидаги маълумотлар билан характерланади (минг тонна)

	1972 йил	1973 йил	1973 йилда 1972 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Пахта	4709,2	4908,1	104,2
Дон	969,6	1327,7	136,9
Шу жумладан, шоли	238,9	279,0	116,8
Картошка	186,0	197,0	105,9
Сабзавот	983,0	1020,6	103,8
Полиз маҳсулотлари	635,8	663,0	104,3

Республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари эришилган ютуқларни мустаҳкамлашга интилиб, 1974 йилда ишлаб чиқаришни янада юксалтиришни таъминлаш юзасидан уюшқоқлик билан иш олиб бормоқдалар. 830 минг гектар майдонга кузги дон экилди, 1748 минг гектар майдон шудгор қилинди. Қишлоқ хўжалиги техникаси тайёрланмоқда ва ремонт қилинмоқда.

Ўтган йили республикада чорвачилик янада ривожланди.

Ўтказилган ҳисоб-китобларга кўра, **маҳсулдор чорва туёғи** қуйидагича: (минг бош).

	1 январга 1973 йил	1 январга 1974 йил	1974 йилнинг 1 январида 1973 йилнинг 1 январига нисбатан процент ҳисобида
Хўжаликларнинг барча категориялари			
Қорамоллар	2995,8	3060,8	102,2
Шу жумладан:			
сигирлар	1191,8	1209,6	101,5
Чўчқалар	362,9	375,5	103,5
Қўй ва эчкилар	7755,6	8281,6	106,8
Колхозлар, совхозлар ҳамда бошқа давлат хўжаликлари, чорва базалари ҳам шунга киради			
Қорамоллар	1356,8	1402,1	103,3
Шу жумладан,			
Сигирлар	366,8	378,9	103,3
Чўчқалар	348,3	361,5	103,8
Қўй ва эчкилар	5791,9	6289,1	108,6

Чорва ва паррандачилик маҳсулдорлиги ошди ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кўпайди. Колхозлар, совхозлар ва бошқа давлат хўжаликлари гўшт, сут, тухум етиштириш халқ хўжалик планини ортиғи билан бажардилар.

Чорвачилик маҳсулотларининг асосий турларини етиштириш қуйидаги маълумотлар билан характерланади:

	1972 йил	1973 йил	1973 йилда 1972 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Хўжаликларнинг барча категориялари			
Гўшт (сўйилган вазнда) — минг тонна	224,9	237,1	105,4
Сут — минг тонна	1542,9	1695,4	109,9
Тухум — миллион дона	1031,1	1121,5	108,8
Колхозлар, совхозлар ва бошқа давлат хўжаликлари			
Гўшт (сўйилган вазнда) — минг тонна	111,7	117,6	105,3
Сут — минг тонна	474,3	546,0	115,1
Тухум — миллион дона	397,9	485,0	121,9

Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришнинг ўсиши қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини харид қилиш давлат планини муваффақиятли бажариш ва ортиғи билан бажаришни таъминлади. 1973 йилда пахта ҳосили, дон, картошка, сабзавот, полиз маҳсулотлари, ҳўл мева, узум, қорамол ва парранда, сут, гўшт, жун, пилла харид қилиш планлари ортиғи билан бажарилди.

Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари асосий турларини давлат йўли билан харид қилиш қуйидагича бўлди (минг тонна):

	1972 йил	1973 йил	1973 йилда 1972 йилдагига нисбатан процент ҳисобида
Пахта	4709,2	4908,1	104,2
Дон	448,3	611,5	136,4
Картошка	75,9	79,0	104,1
Сабзавот	810,6	860,6	106,2
Полиз маҳсулотлари	370,3	419,4	113,3
Узум	201,3	216,9	107,7
Чорва ва парранда:			
Тирик вазнда	164,4	167,8	102,1
Сўйилган вазнда	101,8	104,2	102,3
Сут	402,8	444,1	110,3
Тухум — миллион дона	392,2	454,8	116,0
Жун	220,5	23,0	112,2

Ўтган йили қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш давом эттирилди. Қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга капитал маблағ сарфлаш кўпайди. Бу бутун комплекс ишлар бўйича 1973 йилда 1614,9 миллион сўмни, жумладан, давлатнинг капитал маблағлари — 1277,9 миллион сўмни ва колхозларнинг капитал маблағлари — 337 миллион сўмни ташкил этди. Қишлоқ хўжалигига ажратилган капитал маблағларнинг умумий ҳажмидан 937,3 миллион сўми ирригация-мелиорация қурилишига сарфланди.

1973 йилда республика қишлоқ хўжалигига 16,2 минг трактор, 5,4 минг юк ва ихтисослаштирилган автомобиль, 947 та ғалла ўриш, 1150 силос ўриш ва 380 та маккажўхори ўриш комбайнлари, 3765 та пахта териш машинаси, 5164 та сеялка, 10218 культиватор, 4740 та косилка, 1380 та универсал юклагич ва бошқа машиналар етказиб берилди.

Республика қишлоқ хўжалиги 3889 минг тонна минерал ўғит олди. Бу эса 1972 йилдагидан 78 минг тонна кўпдир.

III. ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА

Темир йўл транспорти. Ўрта Осиё темир йўли ҳамда Ўзбекистон территориясида жойлашган темир йўл бўлинмаларида юк ташиш йиллик плани 105 процент бажарилди. Умуман темир йўл бўйича юк ташиш 1972 йилга нисбатан 8 процент, шу жумладан республикадаги темир йўл бўлинмалари бўйича 10 процент ошди. Кўмир, нефть юклари, қурилиш материаллари, цемент, химиявий минерал ўғитлар, пахта толаси ва бошқа юклар ташиш йиллик плани ортиғи билан адо этилди.

Составлардан фойдаланиш даражаси ўсиши натижасида юк ташиш кўпайди. Ҳар бир вагонга статистика бўйича берилган нагрузка ва вагоннинг ўртача суткалик унумдорлиги планлаштирилганига нисбатан ортик бўлди. Ўрта Осиё темир йўлида ҳамда республика территориясидаги темир йўл бўлинмаларида (Қорақалпоғистон бўлинмасидан ташқари) юк вагонлари обороти тезлашди, локомотивларнинг ўртача суткалик унумдорлиги пландагидан ошди.

Умумфойдаланишдаги **автомобиль транспортида** халқ хўжалик юклари ташиш йиллик плани 102 процент, юк обороти — 104 процент, автобусларда пассажир ташиш плани 100,5 процент, пассажир обороти плани 100,1 процент бажарилди. Ўтган йилга нисбатан юк ташиш обороти 13 процент, пассажир ташиш обороти 7 процент ошди.

Граждан авиацияси Ўзбекистон территориал бошқармаси пассажир ташиш обороти ҳамда пассажирларни жўнатиш йиллик планини 103 процент, авиацияда юк ташиш ҳажми бўйича йиллик планни 102 процент бажарди. 1972 йилга нисбатан пассажир ташиш обороти ва авиацияда юк ташиш умумий ҳажми 8 процент, пассажирларни ташиш 9 процент кўпайди.

Республикада **алоқа** корхоналари янада ривож топди. Алоқа корхоналарининг маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми (почта, телеграф, телефон, радио) 1972 йилга нисбатан 1973 йилда 11 процент ортди, бироқ йиллик план бажарилмай қолди.

IV. КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

1973 йилда капитал маблағларни ўзлаштириш барча манбалар бўйича колхозлар ва аҳолининг сарф харажатларини ҳам қўшиб ҳисоблаганда 3830 миллион сўмни ташкил этди ёки 1972 йилдагидан 11 процент кўп бўлди. Давлат капитал маблағлари 3233 миллион сўмни ташкил этиб, ўтган йилдагидан 12 процент кўп бўлди.

Саноат қурилишида халқ хўжалигида техника тараққиётини белгиловчи қурилиш объектлари, шунингдек, халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқарувчи тармоқларга катта эътибор берилди.

Қишлоқ хўжалигига каттагина маблағлар сарфланди. Кенг кўламда ирригация-мелиорация қурилиши амалга оширилди.

Маблағ ажратишнинг ҳамма манбаалари ҳисобига қиймати 3490 миллион сўмлик, ёки 1972 йилдагидан 13 процент кўп асосий фондлар ишга туширилди. Давлат капитал маблағлари ҳисобига 2975 миллион сўмлик, ёки ўтган йилдагидан 17 процент кўп асосий фондлар ишга туширилди.

Халқ хўжалигининг кўпгина тармоқларида янги корхоналар қуриш, мавжудларини кенгайтириш ва реконструкция қилиш ҳисобига ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди.

Ўрта Осиёда энг йирик бўлган Сирдарё ГРЭСида 300 минг киловатт-қувватли иккинчи турбина ишга туширилди. Турли кучланишдаги 7 минг километрдан кўпроқ электр узатиш линиялари тортилди.

Рангли металлургияда янги корхоналар ишга туширилди, Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг қувватлари оширилди.

Химия саноатида Олмалиқ химия заводининг иккинчи навбати ва Жиззахдаги пластмасса қувурлари заводининг қувватлари қабул қилиб олинди.

Машинасозликда Тошкент трактор, Самарқанд лифтсозлик ва Тошкент кабель заводларининг янги қувватлари ишга туширилди. Самарқанд шаҳрида рўзғор холодильниклари ишлаб чиқарадиган янги завод фойдаланишга топширилди.

Қурилиш материаллари корхоналарида янги қувватлар ишга туширилди.

Енгил саноатда Бухоро ип газлама комбинатининг биринчи навбати, Тошкент шаҳрида пойафзал фабрикаси, Қўқон хром тери заводи, Навоий, Тахтакўпир ва Чортоқ пахта тозалаш заводлари ишга туширилди.

Озиқ-овқат саноатида Тошкентда парфюмерия фабрикасининг иккинчи навбати ишга туширилди.

Янги тегирмонлар, элеваторлар, омухта ем заводлари қурилиб ишга туширилди.

Тошкентда Волжск автомобиль заводининг автоцентри қурилди.

Бундан ташқари, ишлаб турган қатор саноат корхоналарида ишлаб чиқаришни механизациялаш ва интенсификациялаш, технология жараёнларини яхшилаш, ускуналарни модернизация қилиш ва бошқа ташкилий-техникавий тадбирлар ҳисобига ишлаб чиқариш қувватларининг ўсишига эришилди.

Қишлоқ хўжалигида давлат ва колхозлар маблағлари ҳисобига 102,2 минг гектар янги ерлар суғорилди ва 302,8 минг гектар яйлов суғорилди. Катта-катта майдонларда ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва обдон текислаш, суғориш системаларини қайта қуриш, илгари суғориб келинган яйловлардаги сув хўжалиги иншоотларини реконструкция қилиш, далаларни муҳофаза қилувчи ўрмонзорлар бунёд этиш бўйича ишлар олиб борилди. Тошкент областидаги «Сергели» совхозида йилига 52 минг бош чўчқани боқиб семиртирадиган чорвачилик комплекси республикада биринчи бўлиб ишга туширилди ва қатор паррандачилик фабрикалари қурилди. Янги-янги чорвачилик бинолари қурилди. «Узсельхозтехника» системаси ташкилотларида минерал ўғитлар ва заҳарли химикатларни сақлайдиган омборлар, шунингдек ремонт корхоналари ишга туширилди.

Умуман республика бўйича давлат пудрат ташкилотларининг ўз кучлари билан амалга оширадиган пудрат ишлари йиллик плани 100,7 процент бажарилди, иш ҳажми ўтган йилдагига нисбатан 8 процент ошди.

Асосий қурилиш министрликлари ва идоралари пудрат ишлари йиллик планини қандай бажарганликлари қуйидаги кўрсаткичлар билан характерланади:

	Йиллик планнинг бажарилиш процентн: пудрат ишларининг умумий ҳажми бўйича	Йиллик планнинг бажарилиш процентн: ўз кучлари билан бажарилган ишларнинг ҳажми бўйича
Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлиги	95,4	94
Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги	100,2	100,4
«Главташкентстрой»	101	104
Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги	103	103
«Узглавводстрой»	104	101
Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	106	101
Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги	101	117
Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қуриш ва ундан фойдаланиш министрлиги	109	108
«Узсельхозтехника» республика бирлашмаси	106	106
Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги	109	105
Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги	83	83
«Главсредазирсовхозстрой» (Ўзбекистон ССР территорияси бўйича)	102	102
«Узколхозстрой»	103	103

Қурилишда меҳнат унумдорлиги ўтган йилдагидан 4,3 процент ортиқ бўлди.

1973 йилда 40 та қурилиш тресги ва бошқа ташкилотлар планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги шароитларида ишладилар.

Эришилган бу ютуқларга қарамай, асосий фондларни ишга тушириш, капитал маблағлар сарфлаш, қурилиш-монтаж ишлари, қурилишда меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича 1973 йил плани бажарилмай қолди. Қурилиш-монтаж ташкилотларининг анчагинаси пудрат ишлари планларини бажаролмади.

V. МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИ ВА МАДАНИЙ ТУРМУШ ДАРАЖАСИНИНГ ЎСИШИ

Ўтган йили меҳнаткашларнинг турмуш даражасини янада ошириш, уларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш юзасидан тадбирлар амалга оширилди.

Бир йил ичида **миллий даромад** 6 процентдан зиёд ўсди.

Халқ хўжалигида банд бўлган **ишчи ва хизматчиларнинг ўртача йиллик миқдори** салкам 3 миллион кишини ташкил этиб, бир йил ичида қарийб 4 процент ошди.

1973 йилда халқ хўжалигининг ишлаб чиқариш тармоқларида банд бўлган ва ўртача ҳақ олувчи ходимлар категорияларининг тариф ставкалари ва мансаб окладлари кўпайтирилгани ҳолда, ишчи ва хизматчиларнинг минимал иш ҳақини ошириш давом эттирилди.

Ишчи ва хизматчиларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 1972 йилдаги 120,6 сўм ўрнига 1973 йилда 127 сўмдан зиёдроқни ташкил этди ва 5,5 процент ошди. Колхозчиларнинг меҳнатига тўланадиган ҳақ кўпайди.

Аҳолининг ижтимоий истеъмол фондларидан оладиган тўлов ва имтиёзлари ўтган йилга нисбатан қарийб 7 процент ошди. Шу фондлар ҳисобига республика аҳолиси бепул таълим (жумладан олий таълим), пенсия, нафақа, бепул медицина ёрдами ва ҳоказоларни олди.

Ўтган йили ишлайдиган аёллар ҳомиладор бўлганида ва туққанида меҳнат стажидан қатъий назар, уларга ижтимоий истеъмол фондлари ҳисобидан тўла иш ҳақи миқдорида нафақа белгиланди. Ҳунар-техника билим юртларида ўқувчиларнинг овқатига сарфланадиган харажат нормалари оширилди.

Аҳоли жон бошига ҳисоблаганда тўлов ва имтиёзлар 1972 йилдаги 211 сўм ўрнига 1973 йилда 218 сўмгача ошди.

Йил мобайнида аҳоли жон бошига **реал даромадлар** 3 процент ошди.

Аҳолининг омонат-кассаларига қўйган жамғармалари 1973 йилда олдинги йилдагига нисбатан 13 процентдан зиёд кўпайиб, омонатчилар миқдори қарийб 8 процент ошди. 1974 йил 1 январга келиб омонатлар 1332 миллион сўмни ташкил этиб, омонатчилар сони 2075 минг кишига етди.

Умумий овқатланишни ҳам қўшиб ҳисоблаганда давлат ва кооператив савдоси **чакана товар оборотининг умумий ҳажми** 6,1 миллиард сўмни ташкил этиб, 1972 йилга нисбатан 6,9 процент ўсди. 1973 йилга белгиланган товар обороти плани ортиғи билан адо этилиб, пландан ташқари 51 минг сўмликдан зиёд мол сотилди.

Давлат ва кооператив савдосида гўшт, сут, тухум маҳсулотлари, ёғ, қанд, кондитер ва макарон маҳсулотлари, чой, картошка, сабзавот, газлама, тикув ва трикотаж буюмлари, пойафзал, маданий-маиший ва рўзғор буюмлари сотиш кўпайди. 1973 йилда 1972 йилдагидан анча кўп миқдорда картошка ва сабзавот қишки омборларга ғамлаб қўйилди.

Савдонинг прогрессив формаларига ўтказилган чакана савдо ва умумий овқатланиш корхоналари миқдори кўпайди.

Республикада **уй-жой ва маданий-маиший қурилиш** кенг миқёсларда олиб борилди. Давлат, колхозлар ва аҳоли маблағлари ҳисобига умумий саҳни 4583 минг квадрат метр келадиган 80 минг квартира ва индивидуал уй-жой фойдаланишга топширилди. 1973 йилдагина 518 минг меҳнаткаш ўзининг уй-жой шароитини яхшилаб олди.

Янги умумий таълим мактаблари, касалхона ва поликлиникалар, мактабгача тарбия муассасалари ва бошқа маданий-маиший объектлар ишга туширилди. Тошкент метрополитени қурилиши давом эттирилди. Бироқ уй-жой ва маданий-маиший объектлар қурилиши плани бир мунча бажарилмай қолди.

Ўтган йили республика аҳолисига 199,7 миллион сўмлик **маиший хизмат** кўрсатилди, шу жумладан қишлоқ жойларида 99 миллион сўмлик маиший хизмат кўрсатилди. 1973 йилда пландан ташқари реализация қилинган маҳсулот республика бўйича 4,7 миллион сўмни ташкил этди. 1972 йилга нисбатан маиший хизмат кўрсатиш 16 процент, шу жумладан қишлоқ жойларда 19 процент кўпайди.

1973 йилда уй-жой ва коммунал-маиший корхоналарни **газлаштириш** ишлари давом эттирилди. 1974 йилнинг бошига келиб республикада қарийб бир ярим миллион квартира газлаштирилди. Ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 10 процент кўп квартиралар газлаштирилди. Қишлоқ жойларида меҳнаткашлар квартираларининг салкам ярми газлаштирилди. Наманган шаҳрида троллейбус қатнай бошлади.

1973 йилда **халқ маорифи, фан ва маданият** янада ривож топди.

4660 минг киши ўқишнинг ҳар хил турларига жалб этилди, шундан ҳамма турдаги умумий таълим мактабларида 3646 минг ўқувчи ўқиди, олий ўқув юртларида 233 минг, ўрта махсус ўқув юртларида 172 минг студент таълим олди. 391 минг бола, яъни 1972 йилдагидан 25 минг нафар кўп бола куни узайтирилган мактаблар ва группаларда таълим олди.

1973 йили 226,8 минг йигит ва қиз ўрта мактабларни битириб, етуклик аттестати олди. Шундан 38 минг нафари кечки (сменали) умумий таълим мактаблари ва ҳунар-техника билим юртларида ўрта таълим олди. Умумий таълим мактабларининг 8-синфини 313 минг ўсмир битирди, уларнинг 94 процентдан кўпроғи ўрта мактабларнинг 9-синфларида, ўрта махсус ўқув юртлари ва ҳунар-техника билим юртларида ўқишни давом эттирмоқда.

Доимий ишлайдиган мактабгача болалар тарбия муассасаларида 486 мингдан кўпроқ ёки ундан олдинги йилдагидан 30 минг кўп бола тарбияланди. Бундан ташқари мавсумий мактабгача болалар тарбия муассасаларида 255 мингдан кўп бола тарбияланди.

Ўтган ўқув йилида олий ўқув юртларига 45 мингдан кўпроқ, ўрта махсус ўқув юртларига салкам 60 минг йигит ва қиз қабул қилинди.

1973 йилда 87 мингга яқин йигит ва қиз **олий ва ўрта махсус ўқув юртларини** битириб чиқди. Шундан деярли 32 минг нафари ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда олий ва ўрта махсус таълим олди.

Олий ўқув юртларини битириб чиққанлар орасида 8 мингдан кўпроқ саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа инженерлари, 3 мингдан кўпроқ қишлоқ хўжалик мутахассислари, 3 мингдан зиёд врачлар бор. Ишчилар ва хизматчилар, шунингдек, колхозчиларни тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш борасида катта миқёсдаги ишлар олиб борилди.

Ҳунар-техника таълими билим юртлари бир йил ичида қарийб 50 минг малакали ёш ишчини тайёрлаб берди. Билим юртларига 64 минг киши, шу жумладан касб билан бирга ўрта таълим берадиган билим юртларига 10,7 минг киши қабул қилинди.

Бевосита корхоналарда, муассасалар, ташкилотларда, шунингдек, колхозларда **ўқитишнинг индивидуал, бригада ва курс йўли билан** деярли 500 минг киши янги касбларга ўргатилди ва малакаси оширилди.

Маданий-оқартув муассасаларининг тармоқлари янада ривож топди, клублар, оммавий кутубхоналар, кино установкалар кўпайди.

Аҳолига медицина хизмати кўрсатиш яхшиланди. Бир йил ичида врачлар сони 2 минг киши, ўрта медицина ходимлари қарийб 6 минг киши кўпайди. Касалхоналардаги ўринлар сони 1973 йилнинг охирига келиб 133 мингтага етди. Санаторийлар, дам олиш уйлари ва пансионатларда ўринлар сони кўпайди. Ёз даврида салкам 500 минг бола ва ўсмирлар пионер лагерларида, экскурсия-туристик базаларида, болалар санаторийларида дам олди, болалар боғчалари бўлган дачаларга борди.

1974 йил 1 январга келиб Ўзбекистон ССР аҳолисининг жами сони 13,3 миллион кишини ташкил этди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҲУЗУРИДАГИ МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИ

Суратда: Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг пешқадам ишчиси Насиба Алимова. Корхонада ўз ишига меҳр қўйган ва беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун курашаётган илғорлар кўпайиб бормоқда. Н. Алимова ва унинг касбдошлари бу йил пландан ташқари 200 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаш учун мусобақани кун сайин кучайтирмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

ЯНГИ ҚЎШИҚЛАР

Ўткир РАШИД.

БИР ДИЁРКИ...

Тонгда кездим қишлоқларин, кўзни олар чироқлар,
Пахтазорга боқсам, ёнар маржон-маржон чаноқлар,
Осмону ер нур таламиш [illegible],
Юртим шундай бир диёрки, гулхонаю нурхона,
Эли гўзал, қўлида зар, ҳурхонаю дурхона.

Атиргуллар чаманидек чаманзордир, чаманзор,
Қайта-қайтиб келгандайин бу чаманга навбаҳор,
Ҳамма бедор, шундайдир тор, шунда гулёр, шунда ёр,
Юртим шундай бир диёрки, гулхонаю нурхона,
Эли гўзал, қўлида зар, ҳурхонаю дурхона.

Етаклайди шу гулшанга санамларни бу дамлар,
Этаклайди олтинларин олтин қўлли одамлар,
Саҳрога ҳам борар гулдан [illegible] қадамлар,
Юртим шундай бир диёрки, гулхонаю нурхона,
Эли гўзал, қўлида зар, ҳурхонаю дурхона.

Енимда ёр, юрдим ёйиб, бўлиб ўрга маҳлиё,
Ҳам ўргаю, ҳам ёр наби соф наҳорга маҳлиё,
Ҳам тонг билан юзни очган, шўх гулзорга маҳлиё,
Юртим шундай бир диёрки, гулхонаю нурхона,
Эли гўзал, қўлида зар, ҳурхонаю дурхона.

Юрдим кириб қирғоқ бўйлаб, боғ кўчалар оралаб,
Утдим лола лаб-лаб енгач ҳар қўрга мўралаб,
Бордим гулдек келинчаклар юрган йўлни қоралаб,
Юртим шундай бир диёрки, гулхонаю нурхона,
Эли гўзал, қўлида зар, ҳурхонаю дурхона.

ШУНДА, ДЕДИ

Илҳом излаб кетдим йироқ,
Ҳар эшикка тутдим қулоқ,
Қайдасан? деб бердим сўроқ,
Илҳом: — кел, мен шунда,
деди.
Келиб тургин кунда, деди.

Кўк боқсам бор имлади,
Сой бўйи, қирлар имлади,
[illegible],
Илҳом кони шунда, деди.
Келиб тургин кунда, деди.

Боғда қўшиқ, гулгун ҳаёт,
Тош ўйнади тоғда Фарҳод,
Қирғоқда ёр, бир паризод,
Излаганинг шунда, деди.
Келиб тургин кунда, деди.

Ҳаёт оқар, сойдек тошиб,
Бир-бирини қувиб, ошиб,
Қайга боқай, қолдим шошиб,
Қайга сен ҳам шунда, деди,
Келиб тургин кунда, деди.

Тутолмайман, хаёл дайди,
Илҳом мени тортқилайди,
Мендан қўшиқ, куй тилайди,
Қўшиққа шеър шунда деди,
Келиб тургин кунда, деди.

ЯХШИЛАРГА РАҲМАТ

ЧЕКСИЗ ҲУРМАТ

Тасаввур этинг, пахта далаларида жавлон уриб меҳнат қилиб юрсангу, бирдан мана шу ҳаловатдан маҳрум бўлиб қолсанг. Жуда қийин булар экан.

Тўсатдан қаттиқ шамоллаб қолдим. Маҳаллий врачларимиз меҳрибонлик билан мени Бўстонлиқ районидаги «Оқтош» шифобахш санаторийсига йўлладилар. Санаторийга келган кунларимда эркин нафас ололмас эдим. Ақалли 5 метр баланд жойга ҳам ўзимдан кетгудек ҳансираб, чиқолмасдим. Касаллик ҳуруж қилганда ҳаётдан умидимни узардим. Лекин шундай оғир пайтларда санаторий шифокорлари жонимга малҳам бўлишди. Айниқса, даволовчи врач Аила Прокофьевна Самолинанинг шифобахш қўллари, ғамхўрлиги сира-сира эсимдан чиқмайди.

Укол қилган ким, кислород ёстиқчасини тутиб, «ҳозир ўтиб кетади, чуқур-чуқур нафас олинг» деб бошимда парвона термулиб турган ким, «мана бу овқатни совутмай тамадди қилиб олинг, кўнглингизни очади», дегани қайси... Булар шифокорларнинг мендек бир оддий деҳқонга бўлган чексиз ҳурмат, илтифотларидан бир шингил холос.

Санаторийда икки бор даволандим. Ҳозир касаллик аломатларидан асар ҳам қолмади. Жонажон колхозимга қайтиб келиб, бурчимни адо этяпман.

И. ҚАМЧИЕВ,
Қўрғонтепа районидаги Навоий номли колхоз.

ГАЗЕТА—КОНКУРС ҒОЛИБИ

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг «Ҳаваскор югурувчилар клуби» саҳифаси икки йилдан бери спорт шинавандалари диққатини жалб қилиб келмоқда. Бу махсус саҳифаларда ҳаваскор югурувчилар учун маслаҳатлар, машҳур спортчилар ҳаётидан лавҳалар, соғлиқни сақлаш ҳақида ҳамда бошқа қизиқарли мақолалар ёритилмоқда.

«Советский спорт» газетаси редакциясига мазкур клуб аъзоларини саломатлик учун тарғиботчилар сифатида эсдалик нишони билан мукофотлаш ҳақида таклифлар тушди. «Советский спорт» редакциясининг «Ҳаваскор югурувчилар клуби» маъмурияти «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарига 1973 йил конкурсининг лауреати номини берди.

Янгиликни шарҳлаймиз

„СЕЗГИ АЪЗОЛАРИ...“

Техника соҳасида турли ўлчов ва ахборот ишлари олиб бориш учун ҳозирги вақтда Ўзбекистонда жуда тараққий этди. Тошкент политехника институти қошида ташкил этилган ахборот-ўлчов кафедраси бу соҳада ибратли ишларни амалга оширмоқда. Натижада ахборот ва кибернетика системаларининг ривожланиши учун [illegible] машиналарнинг ишлаб чиқаришга тадбиқ этилиши имкониятлари пайдо бўляпти. Бу машиналар фойдали «маслаҳатлар» беришади, жонли организмларни текширишда ва диагнозлар қўйишда ёрдам беради.

СССР Фанлар академиясининг таклифига биноан, мамлакатимизга келган Париж дорилфунуни профессори, таниқли физик-олим Эдмонд Грийо Халида ва доктор Маргарита Бана Грийо Ўзбекистонда бир неча кун меҳмон бўлиб, олимларимиз билан учрашдилар. «Қаттиқ жисмлар физикаси бўйича Ўзбекистонда ҳам жиддий ва чуқур илмий ишлар олиб борилаётганлигидан хабардор бўлдик, — деб ёзишади улар. — Шу кунгача биз Москва ва Ленинград олимлари билан яқин ҳамкорликда эдик. Энди Тошкент физик-олимлари билан ҳам алоқаларни мустаҳкамлашга қизиқиб қолдик».

Ўзбекистонда физика фанини ривожлантиришга ҳисса қўшаётган олимлардан бири М. Зариповдир. Профессор М. Зарипов Тошкент политехника институтининг ахборот-ўлчов техникаси кафедрасига бошчилик қилади. У ишлаб чиқаришни автоматлаштириш системасини бошқариш соҳасида кўп ихтиролар яратиш билан бирга кадрлар тайёрлашга ҳам катта эътибор беряпти.

Шу кунларда М. Зарипов раҳбарлигидаги кафедра илмий ходимларининг, аспирант ва студентларнинг ижодий ишлари янада қайнаб-тошган. Бу коллективнинг янги ихтироларидан бир қанчаси Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасига тақдим этилган эди. Булар кўргазманинг кумуш ва бронза медаллари билан тақдирланди.

Биз яқинда профессор М. Зарипов билан учрашиб, унга бир неча саволлар билан мурожаат этдик:

— Автоматлаштирилган бошқарув системасини тараққий эттиришда ахборот бериш-ўлчаш техникасининг роли қандай?

— Ҳозирги вақтда ахборот бериш-ўлчаш техникаси саноат тармоқларининг ҳаммасида ҳам жуда зарур бўлиб қолди. Ҳар бир мамлакатда фан ва ишлаб чиқаришнинг тараққиёти ундаги ахборот бериш-ўлчаш техникасининг ривожига қараб баҳоланмоқда. Ахборот бериш-ўлчаш техникаси образли қилиб айтганда, илмий ишлаб чиқариш системасининг «сезиш аъзо»ларидир. Мана шу «сезиш аъзо»лари бўлмаса ҳозирги замон ишлаб чиқаришини илмий равишда йўлга қўйиш мумкин эмас.

Ахборот бериш-ўлчаш техникаси бизни қизиқтирган объектнинг аҳволидан хабар беришдан ташқари олинган маълумотларни қайтадан ишлаб чиқади. Уни сақлай олади ва келгусида ундан фойдаланиш учун йўл-йўриқлар кўрсатади. Албатта, бу вазифа бир неча ўлчаш асбоблари билан, турли ўзгартиргич, кучлантиргич, ҳисоб машиналари, алоқа каналлари ва рўйхат жиҳозларининг комплекс иштирокида ҳал этилади.

Агар такомиллашган ахборот бериш-ўлчаш техникаси бўлмаса, ишлаб чиқаришни бошқаришнинг янги автоматлаштирилган системаларини жорий этиш мутлақо фойдасиз бўларди. Олайлик, бир шаҳарнинг транспорт хўжалигини бошқариш учун автоматлаштирилган системасини вужудга келтирмоқчимиз. Бунинг учун, биринчи навбатда, дастлабки ахборот берувчи конструкциялар ва схемаларни такомиллаштириш керак бўлади. Мана шу ўринда [illegible] кўриниб турибдики, автоматлаштирилган бошқарув системасини тараққий эттиришда ахборот бериш-ўлчаш техникасининг роли жуда катта.

— Иш шундай экан, Тошкент политехника институтида ахборот бериш-ўлчаш техникаси кафедрасининг очилишини қандай аҳамиятга эга деб биласиз?

— Бундай кафедрани ташкил қилиш учун шароит мавжуд эди. Тошкент политехника институтининг олимлари, хусусан, электр техниканинг назарий асослари кафедраси олимлари бу ишга тайёр эдилар. Янги кафедра очилиши олдидан тақсимланган параметрлик ўлчов алмаштиргичлари деб ном олган умумий назариянинг асослари ишлаб чиқилган эди.

Шу назария асосида бора-бора электрик ва ноэлектрик қийматлар тўғрисида турли ахборотлар оладиган, ишлаб чиқиладиган ва сақланадиган контактсиз ускуналар қурилди.

Бу ускуналар назорат остидаги саноатнинг ишлаши тўғрисида, тезлик, босим, ҳарорат ва бошқа миқдорлар тўғрисида турли маълумотлар олиш учун имкон берди. Бундай маълумот берадиган жиҳозлар аввал ҳам бор эди. Фақат уларнинг миқёси жуда чегараланган эди. Аввал бу хилдаги жиҳозлар фақат ўзгарувчан ток билан ишлаган бўлса, ҳозирги вақтда уларни кафедрамизда универсаллаштириш муваффақиятли ҳал этиляпти. Бошқача айтганда, бу жиҳозларни ўзгарувчан ток билан ҳам, доимий ток билан ишлатиш мумкин бўляпти.

— Сиз ихтиро этган, параметрлари тақсимланган алмаштиргичлар қандай ишлашини тушунтириб берсангиз.

Профессор бу саволимизга қуйидагича жавоб берди:

— Бир фазалик трансформаторнинг тузилишини бир тасаввур қилиб кўринг. Бундай трансформатор халқа қилиб туташтирилган магнит симига эга бўлиб, унга икки қатламли чулғам ўралади. Бундай трансформатор электрик ва магнит параметрлари бир ўлчовда бўлган электр қувватини ўзгартириб беради. Албатта, маълум даражада ўзгартиради.

— Яқинда мен, — деди профессор М. Зарипов, — кафедрамизнинг бир группа илмий ходимлари билан Горький шаҳридаги гигант автозаводда бўлдим. Бу завод ҳозир «Волга» енгил автомобиллари ва унинг турли янги-янги қисмларини ясаб чиқармоқда. Бу заводнинг цехлари энг янги замонавий жиҳозлар ва автоматлар билан ускуналанган. Бизнинг алмаштиргичларимизни (преобразователларни) заводда дастлабки синаб кўриш шуни кўрсатдики, унинг йигирмадан кўпроқ автоматик системаларини янгилаш ва арзонлаштириш мумкин экан. Масалан, кавшарлаш технологияси сингари масъулиятли жараённи икки марта унумли ва арзон қилиш мумкин экан. Ҳозир биз Горький автозаводининг буюртмасига биноан, ўзимиз ихтиро этган алмаштиргичлар асосида махсус янги жиҳозлар ишлаяпмиз...

Профессор М. Зарипов пировардида, бу янгилик ҳозирги вақтда Чирчиқ ва Навоий шаҳарларидаги кимё комбинатларидаги иш жараёнида жорий қилинаётганлиги тўғрисида гапириб берди.

Суҳбатни Л. ТОЖИЕВ ёзиб олди.

АХБОРОТ

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

«ҚЎЛЛАРИМ РУЛДА...»

Жуманбой Мамажонов машина рулига ўтирганига ҳам 24 йил бўлибди. Уч ойлик шофёрлар тайёрлаш курси очилган куниёқ техникага ихлосманд йигит унга ўқишга кирди. Курсни тамомлади-ю, жонажон қишлоғидаги «Қизил Юлдуз» колхозида ишлашга жўнади. Ҳозир Жуманбой тажрибали шофёрлардан. У машинасини авайлаб ҳайдагани учун бирон марта ҳам аварияга йўл қўймади. Машинани капитал ремонтсиз ишлатиб, анча ёнилғини тежаб қолди.

Меҳнатда шуҳрат топаётган шофёр шогирдлар тайёрлашда ҳам жонбозлик кўрсатди. Ҳ. Малашов, А. Исмоилов, З. Қозоқов, А. Мамажонов, Н. Тўлашов ва А. Сиддиқовлар Жуманбойнинг шогирдлари ҳисобланади. Уларнинг ҳаммаси ҳам устозлари билан биргаликда «Қўлларим рулдадир...» деб фидокорона меҳнат қилишмоқда.

Партия ва ҳукуматимиз унинг кўп йиллик самарали хизматлари ва бенуқсон ишлаганини ҳисобга олиб «Ҳурмат белгиси» ордени билан тақдирлади.

Р. РАҲМОНОВ.

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАБ

Самарқанддаги Садриддин Айний номли давлат педагогика институтининг олимлари, ўқитувчилари областнинг шаҳар ва қишлоқларида бўлиб Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига илмий-назарий конференциялар ўтказмоқдалар. Яқинда ана шундай конференциялардан бири Каттақўрғон район партия комитетида бўлиб ўтди.

Унда район агитаторлари, пропагандист ва лекторлари йиғилдилар. Институт олимларидан М. Шукуров ва Х. Шумаевлар унинг иштирокчиларига республикамизнинг 50 йил мобайнида фан-техника, маданият, санъат ва маорифнинг кескин ўсганлиги ва кун сайин равнақ топаётганлиги тўғрисида сўзлаб бердилар.

З. ХАЙРУЛЛАЕВ.

ЁШ ЖУРНАЛИСТЛАР

Фарғона областининг Ўзбекистон районида чиқадиган «Пахтакор» район газетаси ҳузурида ишчи-деҳқон мухбирлари университети очилди. Унга районнинг турли соҳаларида ишловчиларидан 80 дан ортиқ киши қабул қилинди.

Ю. НАЗИРОВ.

* * *

Редакцияга ҳар куни юзлаб турли мавзуларда ёзилган хат-хабарлар келиб турибди. Уларнинг деярли кўпчилигида ижодий меҳнатда қўлга киритилаётган ютуқлар, белгиланган улкан режалар тараннум этилади. Андижонлик **Э. Мирзараҳимова, С. Йигиталиев,** самарқандлик **М. Сиддиқов,** андижонликлардан **С. Муйдинов, Н. Иноқов, М. Рустамовлар,** Фарғонадан **К. Шерматов, М. Отажонов, В. Мамадалиевлар,** газетхонлардан **Н. Крохин, Э. Абдураҳимов, Т. Алиев, Т. Усмонов, Т. Музаффаров, Қ. Раҳматиллаев, Т. Мунавваров, Т. Маматов** ўртоқларнинг йўллаган хабарлари шулар жумласидандир.

ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ ФИЛЬМЛАРИ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Ўзбекфильм» киностудиясида яратилган фильмларни мухлислар орзиқиб кутишади. Фильм ижодкорлари ҳам ўз маҳсулотларини томошабин «имтиҳони»дан ўтказгандан кейингина хотиржам бўладилар. Ўтган йили ҳам киночиларимиз бир қатор фильмлари билан санъатсеварларни мамнун этишди. Хўш, фильм яратувчиларимизнинг бу йилги режалари қандай? Бу ҳақда «Ўзбекфильм» студияси директорининг биринчи ўринбосари Қ. АБДУРАҲМОНОВ жамоатчи мухбиримизга қуйидагиларни айтди:

— Ўтган йилни кино яратиш борасида самарали ва сермаҳсул бўлди дейиш мумкин. Бадиий фильм усталари ҳам, телевизион картина яратувчилар ҳам, мультипликаторларимизу ҳажвчиларимиз ҳам самарали меҳнат қилдилар. Жумладан, олтита бадиий, тўртта телевизион, учта мультипликацион картина яратилди. Кулги шайдолари «Наштар» ҳажв журналининг 70 сонидан баҳраманд бўлдилар. Мамлакатимиз киностудиялари ҳамда чет элларда суратга олинган қарийб 70 га яқин фильмга ўзбекча овоз берилди.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейи нишонланувчи йилги режаларимиз ҳам катта. Бир қатор бадиий асарларни экранлаштириш кўзда тутилган. Томошабинларни «Наштар»нинг кулги ва ҳажвга бой олтита сонини кўришга мушарраф қилиш ниятимиз бор. Турли киностудияларда яратилган бадиий ленталардаги воқеалар билан ўзбекистонлик мухлислар ўз она тилларида таралувчи овозлар орқали танишишга муяссар бўладилар. Таржимонларимиз ўтган йилдагидан бешта ортиқ фильмни ўзбекчага таржима қилишади.

Шу кунларда Д. Холендро ва Ф. Хўжаев сценарийси асосида «Ака» номли картинани суратга олиш ишларини бошлаб юбориш учун ҳозирлик кўрилмоқда. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, жасур жангчи Мамадали Топиболдиев ҳақида ҳикоя қилувчи бу фильмни истеъдодли режиссёр Р. Ботиров талқинида кўрамиз. «Абу Райҳон Беруний» номли қўш серияли рангли лентани яратиш ҳам шу йил охирига етказилади.

Ёзувчи Ўлмас Умарбеков сценарийси бўйича «Асосий кун» фильми яратамиз. Искандар Ҳамроев режиссёрлик қилмоқчи бўлган бу экран асарида 30-йиллар воқеаси — Ленинграддаги Путилов номли завод ишчилари билан ўлкамиз меҳнаткашлари ўртасидаги ҳамкорлик баён этилади. Кино режиссёрларимиздан Ҳожи Аҳмар ҳам мухлисларни ўзининг янги картинаси билан хушнуд этмоқчи. Янги фильм «Қалдирғочлар баҳорда учиб келишади» деб аталади. Телевизион фильмлар мухлисларига эса, «Чегара сири» бадиий лентасини ҳавола қиламиз. Бу уч серияли картина Бутуниттифоқ марказий телевидениесининг буюртмаси асосида суратга олинади. Мақсад кино шинавандаларини мамнун этиш.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

Реклама ва эълонлар

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ РЕСПУБЛИКА ЭКРАНЛАРИГА ТЕЗ КУНДА

«ОДАМЛАР ОРАСИДА ТАНҲО»

(Нодирабегим)

номли янги, кенг экранли бадиий фильмни чиқаради.

Сценарий авторлари — Михаил МЕЛКУМОВ, Комил ЁРМАТОВ.

Постановкачи режиссёр — СССР халқ артисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Комил ЁРМАТОВ.

Постановкачи операторлар — Трайко ЭФТИМОВСКИЙ, Мирон ПЕНСОН.

Постановкачи рассом — Валентин СИНИЧЕНКО.
Композитор — Румиль ВИЛЬДАНОВ.
Ролларни ижро этувчилар: Нодира — Сайрам ИСАЕВА;
Уста Қаландар — Бобо АННОНОВ;
Қаландарнинг онаси — Анвара АЛИМОВА;
Муҳаммад Алихон — Абдужалил БУРИБОЕВ;
Амир Насрулло — Турғун АЗИЗОВ;
Абдували — Бекбўлат ВАТАЕВ;
Ёдгорбек — Тошхўжа ХУЖАЕВ;
Нодирхон — Ваҳоб АБДУЛЛАЕВ;
Рустамбек — Аббос БАКИРОВ;
Фаттоҳ НАЖМИДДИН — Наби РАҲИМОВ.

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

Фильмга XIX асрнинг биринчи ярмида яшаган машҳур ўзбек шоираси Нодирабегим ҳаётининг сўнгги йилларида рўй берган воқеалар асос қилиб олинган.

Фильм ижодкорлари шоиранинг амир Насрулло билан олиб борган мураккаб ва шиддатли кураши, шоиранинг доно ижтимоий фаолияти, мардлиги ва кучли характери тўғрисида ҳикоя қиладилар.

ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

31 январда, кеч соат 8 да.

БУТУНИТТИФОҚ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАР КЎРИГИНИНГ ДИПЛОМАНТИ ВОКАЛ-МУЗИКА-ХОРЕОГРАФИК

„Л А З Г И“

АНСАМБЛИ

КОНЦЕРТИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТИ
Муҳаммаджон МИРЗАЕВ,

СОЛИСТЛАР:

Шариф СУЛТОНОВ, Нуржаҳон САТТОРОВА, Зуҳра ҒОЗИЕВА, Мавлуда ОЙНАҚУЛОВА, Отамурод ҲОЖИЕВ, Урбугул СУЕРБОЕВА, Ражаб ИСМОИЛОВ,

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери — Ўзбекистон халқ артисти

Гавҳархон РАҲИМОВА.

ПРОГРАММАНИ — Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Ғуломтожи АЪЛОЕВ олиб боради.

БИЛЕТЛАР КОНЦЕРТ ЗАЛИ КАССАСИДА КУНДУЗ СОАТ 2 ДАН СОТИЛАДИ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар. 12.45 — Ҳужжатли фильм. 13.30 — Ёшлар ижоди. 14.00 — **Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Кубада бўлишига доир.** 15.45 — Дунё океани. 16.10 — «Шеърият». 16.30 — Фан оламида. 17.00 — Китоблар оламида. 17.35 — Янгиликлар. 17.45 — ТОШКЕНТ. 17.50 — «Орзу» программаси. 18.30 — «Ахборот». 18.45 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — **Танбур навоси** музикали телепостановка). 19.40 — «Ахборот». 20.00 — МОСКВА. Фигурали учиш бўйича Европа чемпионати. 22.00 — «Вақт». **Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Кубада бўлишига доир.** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. 12.00 — **Энг гўзал кемалар** (бадиий фильмнинг 1-серияси). 17.45 — МОСКВА. Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 18.15 — Эркин кураш бўйича СССР ва АҚШ терма командалари ўртасида халқаро учрашув. 19.05 — Москва ва москваликлар. 19.30 — Телефильм. 20.00 — ТОШКЕНТ. «ЧАШМА». 21.30 — Тележурнал. 21.40 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 22.20 — Ҳужжатли фильм. 22.50 — Бадиий фильм. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Илмий-оммабоп фильм. 19.30 — Ўқув кўрсатуви. 20.10 — Янги қишлоқ жамоли. 20.40 — **Болтиқ осмони** (бадиий фильмнинг 2-серияси).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 30/I да **Ойжамол,** 31/I да **Жизель.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 30/I да **Ажал минораси,** 31/I да **Оқшомдан тушгача.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 30/I да **Севишганлар хиёбони,** 31/I да **Жон қизлар.**

КИНО

Ёмғир ёғди, излар ювилди — САНЪАТ САРОЙИ», «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ВОСТОК», «МОСКВА», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ». (кундуз ва кечқурун).

Севги анатомияси — «МИР», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Уч мушкетёр — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Садоқат — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Анупама — «КЎКЧА», (кундуз ва кечқурун).

Тошдаги достон — А. НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Утли қор — «ҲАМЗА» (кундуз ва кечқурун).

Ўртоқ генерал — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Катта соврин — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Ветерлоо — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ, (кундуз ва кечқурун).

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги ходимлари коллективи ва алоқа ходимлари касаба Союзининг республика комитети Ўзбекистон ССР Алоқа министри Т. М. Тўхтаевга отаси

Тўхта МАҚСУДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ✦ ТЕЛЕФОНЛАР

Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р. 04182. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. № 25.